

Nabízíme pomoc obětem domácího násilí

● O životním poslání právničky Jaroslavy Andreaové

Seznámily jsme se na soudním líčení v Lounech, projednáván byl případ domácího násilí. Jaroslava Andreaová zastupuje obecně prospěšnou společnost proFem, která poskytuje poradenské služby a konzultace ženským projektům a organizacím. Tato právnička s tříadvacetiletou praxí je v rámci bezplatného právního poradenství k dispozici ženám, které jsou nuceny čelit domácímu násilí. Najdete ji v občanské poradně v Mostě.

● Jak jste se dozvěděla o tomto případu?

„Vyhledali mě příbuzní poškozené, adresu našli na internetu. Právni poradenská centra pro ženy, které se setkaly s porušováním svých lidských práv, mají dnes Praha, Brno a Most. Je to dlouhodobý projekt AdvoCats for Women, jenž patří pod proFem. Systém se začíná vytvářet po celé zemi.“

● Jen tři města?

„Je to málo, jsme však závislí na získání grantů. Malé částky jdou i od ministerstva práce a sociálních věcí. Většinou děláme zadarmo, objíždíme regiony.“

● Co myslíte, nastal ve vnímání problému domácího násilí nějaký posun?

„Určitě. Když se podíváme šest roků nazpět, tenkrát se naše organizace snažily, aby se o domácím násilí vůbec začalo hovořit a aby došlo k právním úpravám. Významným mezníkem byl rok 2004, kdy se podařilo upravit trestní zákon – § 215 písmenko a) které už domácí násilí klasicky upravuje. No a od 1. ledna 2007 je zaveden institut vykazání v novém policejním zákoně a díky tomu se vytvářejí uzákoněná intervenční centra pro oběti domácího násilí.“

● Kde všude by tato intervenční centra měla být?

„Teď vzniklo krajské centrum v Ústí nad Labem jako základ, to bylo nutné kvůli institutu vykazání. Ale mají vznikat i v dříve okresních městech, v Mostě, Lounech, Teplicích, Chomutově, aby byla pomoc bližší. Protože hodně klientek bývá například právě z Chomutova.“

● Institut vykazání – jaký to má praktický význam?

„Veliký! V praxi jsme se setkali s tím, že došlo-li k násilí doma za zavřenými dveřmi, většinou z bytu, ze svého zázemi v kteroukoli dobu odcházela žena, doprovázena dětmi. Pachatel zůstal doma, v pohodlí, zatímco oběť musela vyhledat útolek v azylovém zařízení, v hotelu, u rodičů, příbuzných nebo přátel. Právě institut vykazání umožňuje policii vykazat pachatele na 10 dnů. Žena zůstává doma, aby v této době zvážila další kroky.

Pak má možnost buď požádat o prodloužení vykazání, anebo navštívit advokátní poradnu, požádat o rozvod, řešit otázky dětí, svěřením do péče, eventuálně vypořádání společného majetku.“

● Ale vykazání může být i diskutabilní...

Intervenční centrum pro oběti domácího násilí má vzniknout i v Lounech, říká Mgr. Andreaová.

„Policie je dostatečně proškolená a měla by být natolik zkušená, aby poznala, kdy se oběť chce násilníka zbavit. Deset dnů je přiměřený termín, aby došlo k vyhodnocení situace, aby se projeвило chování agresora v mezidobí. Pak je možno lhůtu prodloužit. Věřím, že ke zneužívání docházet nebude, a kdyby ano, že se na to přijde.“

● Co je hlavní náplní Vaší práce?

„Vystudovala jsem právnickou fakultu. Za tak dlouhou právnickou praxí má člověk trošku i psychologické citění. Hlavní náplní je však právní poraden-

ství. Poradenství ženám-obětem domácího násilí se snažím směřovat na občanskou poradnu v budově mostecké knihovny, ve čtvrtek od 14 do 16 hodin. Také mám poradnu i ve středu v budově SHD od 14 do 16 hodin v kanceláři sociální demokracie, která poskytla prostory. Ženy to vědí. Přijíždějí i z Lounska, Chomutovska.“

● Když žena potřebuje pomoci, co ji v poradně čeká?

„Klientka většinou začne velice nesměle, že se jí přihodilo to či ono. Nebo přijde s kamarádkou. Nejprve ji pomůžeme ujasnit, co

Nikdo to nezlehčoval, pachatel byl odsouzen a trest odpovídá situaci. Takových rozsudků jsem moc nezažila. Byla jsem hlavně u civilních žádostí – rozvody, majetkoprávní řízení. Je to začátek. Většinou se takové věci kvalifikovaly jako ublížení na zdraví, doufám, že se to rozpozná a násilí bude souzeno jako samostatný trestní čin.“

● Myslíte, že přestupková komise pochybila, když obžalovaného v případě nijak nepotrestala?

„Ano. Pan soudce se rozčiloval naprosto oprávněně. Na přestupkových komisích by měli být i právníci, ale bohužel, opět narážíme na finanční otázku. Mám zkušenost, že takto dopadá většina přestupkových řízení na městech, obcích. V projednávaném případě bylo skutečně jen tvrzení proti tvrzení. Neexistovala ani výpověď syna, ani svědkyně. A to všechno už přestupková komise mohla udělat, jenže to smetla se stolu. Přitom má pravomoc jako malý soud. Členové komise prošli školením, mají odborné znalosti, aby správně rozhodli, ale v tomto případě bylo rozhodnutí špatné. Sama jste slyšela znalecké posudky, psychologické, lékařské závěry, že k týrání skutečně došlo. Ale pokud se to řeší na magistrátě, městských úřadech, jsou tam místní lidi a řeší problémy svých známých nebo příbuzných. Ina to je třeba brát zřetel.“

● Kdo akde se dopouští násilí nejčastěji?

„Všechny skupiny. Lidi bez vzdělání, se vzděláním základním, středním. Hodně domácího násilí je i mezi vysokoškolačky, ale tam jde hlavně o psychologický teror. Hodně agresivních jedinců je mezi zaměstnanci policie či vězeňské služby. K domácímu násilí dochází ve městech i na venkově, jenže tam se o tom tolik nemluví. Domácí násilí, to je odvěký problém. Bylo, je a bude. Kde začíná práh domu - tabu. Ve velkých městech je snazší najít pomoc. Snažíme se dostat do různých regionů.“

● Co azylové domy?

„Samozřejmě existují, ale není jich dost. I občanská poradna má azylový dům, kde jsou ženy, které odešly s dětmi, našly dočasné bydlení. Za hranicemi - v Rakousku, Německu je těch ubytovacích zařízení daleko víc, úměrně finančním prostředkům. U nás jich má nejvíc Praha, dva i s utajenou adresou.“

Připravila Alla Balkovska

cesta za zdravím

■ Připravuje Lékárna Na Široké, ulice Kosmonautů 2303, Louny

■ Potíže s játry a žlučníkem

Již Hippokrates označil černou a žlutou žluč za dvě ze čtyř základních tělních tekutin, které řídí všechny pochody v organismu. Dnes se tedy zaměříme na žlučové kameny, tvrdnutí a ztuhnutí jater.

■ Jak vznikají žlučové kameny?

Žlučové kameny se tvoří z běžných součástí žluče – cholesterolu, bilirubinu a vápníku. Příčinou přesceny žluči a tvorby kamenů je zvýšené vylučování odpadních látek do žluči nebo porucha jejího odchodu ze žlučníku. Mezi hlavní rizikové faktory vzniku žlučnickových kamenů patří obezita, prudké zhubnutí a strava s vysokým obsahem cholesterolu a cukrů.

■ Varovné signály

Přítomnost žlučových kamenů se ohlásí nejčastěji bolestí – žlučnickovou (biliární) kolikou. Vzniká náhle bez předchozích varovných příznaků, obvykle pozdě večer nebo v noci, několik hodin po jídle. Bolest je velmi silná a trvá desítky minut až několik hodin. Může se k ní přidat i nevolnost, zvracení nebo nadýmání. Důvodem jsou často dietní chyby. K nejčastějším patří vydatné tučné jídlo – pečená kachna nebo řízky s majonézovým salátem. Stejně tak je ale může vyvolat i tělesná námaha nebo rozrušení. Přítomnost žlučnickových kamenů může dlouhodobým drážděním stěny žlučových cest vyvolat zánět žlučníku. Kámen zaklíněný ve vyústění žlučodu do střeva může způsobit i závažný zánět slinivky břišní.

■ Jak se léčí kolika?

Žlučnicková kolika se léčí hladovkou, klidem na lůžku a teplými obklady břicha. Ke zmírnění obtíží může lékař předepsat léky snižující napětí vnitřních orgánů (spasmolytika) a léky proti bolesti (analgetika). Taková léčba ale pomůže jen překonat akutní obtíže. Některé druhy malých kamenů je možné i rozpustit nebo rozdrtit. K tomu je třeba dlouhodobě užívat léky ovlivňující složení vaší žluče.

■ Cirhóza (ztvrdnutí) a ztuhnutí jater

Vlivem škodlivých faktorů (alkoholu, virů, toxických látek, nadměrné konzumace tučných jídel a zvýšené hladiny tuků v krvi, chronických zánětlivých onemocnění střev) dochází v játrech k zániku buněk a množení vaziva. Zjednodušeně si celý proces můžete představit jako jizvení - cirhóza. Výše zmíněné faktory mohou způsobit i ukládání kapiček tuků mezi buňkami jater – ztuhnutí jater.

■ Jak se léčí?

Možnosti léčby cirhózy jsou velmi omezené. Základem je okamžitě

zastavit působení faktorů poškozujících vaše játra. Jediným způsobem jak nahradit funkci poškozených jater je v současnosti jejich transplantace. V boji se ztuhlými játry je zásadní úprava stravovacích návyků, případné odstranění jiných příčin vyvolávajících toto onemocnění.

■ Jakou účinnou látku nejlépe zvolit?

Léky obsahující cholin, inositol nebo L methionin zabraňují hromadění tuku a cholesterolu v játrech. Zásoby cholesterolu a tuku mohou snižovat účinnost jater a produkci žluče. To může vést k vzniku onemocnění žlučníku a žlučododu (žlučových kamenů), jater (záněty jater, cirhóza, tukovatění jater). Léky zároveň chrání játra před poškozením alkoholem, viry, radiací, toxiny a některými léky. Zároveň zvyšují rozpustnost cholesterolu a tím zlepšují jeho metabolismus a odstraňování z tkání. Tyto účinné látky fungují především čistě nebo při méně závažných a začínajících potížích.

■ Vhodné potravinové doplňky

Šáva z černé ředkve - výrazně podporuje sekreci žluči, zlepšuje funkci jater a napomáhá rozpouštět žlučové kaménky. Je vynikajícím prostředkem k čištění jater. Má silný močopudný účinek, napomáhá při činnosti střev. Dále lecitin, mořská řasa, jablečný ocet a vitamín B komplex, extrakt červené řepy, rutin, betakaroten a vitamín C.

■ Potraviny s obzvláště pozitivním vlivem na játra a žlučník

Citróny stimulují játra, zmírňují jejich překrvení a pročišťují je. Zároveň stimuluje činnost žlučníku. Hroznové víno napomáhá vylučování žlučových kamenů a současně podporuje vyměšování žluči. Mrkev a čekanka zvyšují množství vylučované žluči. Celer a ředkvičky pročišťují játra a jsou výborné při léčbě žloutenky. Pórek pomáhá regenerovat jaterní buňky. Med výborně podporuje činnost jater. Aromatické byliny blahodárně působí na funkci jater. Na prvním místě je to rozmarýn, následuje tymián, kerblík, celer, estragon a cibule.

Mějte na paměti, že většinu potíží si člověk způsobuje sám. U potíží s játry a žlučníkem to platí dvojnásob! Na další společné setkání na naší cestě za zdravím se těší

Mgr. Petr Štola (lékárník).

(14. března na téma nadýmání)

Živnostníci na Lounsku a jejich konflikty se zákonem II.

● Podvodné machinace, nezákonné nabídky a další hříchy a hříšky

● Nehlášené zprostředkování nákupu chmele

V oblasti Podlesí často docházelo k podvodným machinacím s chmelem. Například Adolf Sémán z Pnětluk ve 20. letech minulého století zprostředkoval různým obchodníkům, nejčastěji firmě Otto Aboles v Žatci, nákup chmele, aniž tuto živnost ohlásil okresnímu úřadu. Zprostředkování nákupu chmele bylo hlavním zdrojem Sémánových příjmů.

Současně se dopouštěl přestupků zákona o povinném známkování chmele. V roce 1930 se snažil prodat chmel pocházející z jiné výrobní oblasti, konkrétně chmel ročníku 1928 z Kněževsi, určený pro pivovar v Krušovicích, jako chmel ze sklizně 1929 z Podlesí. Sémán falšoval podpisy pěstitelů na vážních listech, což byly doklady o místním původu chmele ve styku s veřejnou známkovnou. Nepravé vážní listy se pokusil získat od důvěrníka místní chmelářské organizace v Pnětlukách, strážníka Václava Kůrky, a to za úplatu 1000 korun. Ten ovšem celou záležitost ohlásil okresnímu

úřadu v Lounech a Sémán byl odsouzen k pokutě 100 korun, eventuálně k deseti dnům vězení.

● Pokažená cesta na proletářskou slavnost

Dokonalosti se zákonem se dostávali také řidiči nákladních automobilů přepravující osoby bez povolení. Na dnešní dobu poněkud kuriózního přestupku se dopustil v roce 1928 Antonín Špaček, předseda všeobecného konsumního spolku Budoucnost v Lounech. Ten zapůjčil spolkový nákladní automobil místní skupině Jednoty proletářské tělovýchovy k přepravě na zájezd do Prahy na proletářskou slavnost, tzv. Rudý den. Automobil, řízený oprávněným řidičem Františkem Svátkem z Loun, byl zastaven dne 5. července 1928 opatě hodině ranní na státní silnici u železničního strážního domku v Chlumčanech. Řidič nemohl předložit potřebné oprávnění k přepravě osob, proto všech 32 cestujících na výzvu místních strážníků z automobilu vystoupilo a k cestě do Prahy využilo železnici. Antonín Špaček

se hájil tím, že automobil zapůjčil nikoli k zájezdu na komunistický Rudý den, nýbrž na Husovy oslavy a hasičský sjezd, všichni účastníci zájezdu byli členy konsumního spolku, a proto měli uhradit pouze režijní výlohy. Tento způsob dopravy často využívali účastníci tanečních zábav vracející se v pozdních nočních či ranních hodinách domů.

● Nezákonná nabídka stříhů a potíže s autem

Častým jevem byli obchodníci cestující, kteří v lounském okrese vyhledávali objednávkou pro firmy, u nichž byli zaměstnáni, a nemohli se prokázat příslušnou legitimací. V roce 1930 hledali Ladislav Šrajbr z Růženu Baďoušovou v obcích lounského okresu zakázky na obbyt stříhů pro pardubickou firmu Ela Křpatová. Při prodeji stříhů slibovali zákaznicím, že je vyučí šití, a vybírali zálohu 40 korun.

Obchodníci cestující Karel Říha, zaměstnaný u pražského nakladatelství J.N. Jindra, nabízel v roce 1933 v Domoušicích knihu stříhů Symetra za 180 korun. Měl sice legitimaci, ale nemohl

předložit písemné pozvání od žádné z navštívených soukromých osob. Obchodníci cestující byli totiž oprávněni vyhledávat objednávky na zboží pouze u takových osob, které by nabízené zboží využily ve své profesi, tedy u živnostníků. Soukromým osobám mohli zboží nabízet pouze po předchozím vyzvání.

František Beran, zástupce firmy Josef Vaněk v Semilech, instaloval dne 24. prosince 1926 v hostinci Karla Toman v Touchovicích výherní automat značky Forbes a nabízel jej hostinskému ke koupi za 980 korun. Ten zpočátku odmítl, ale Beran přesto každý týden do hostince docházel a vybíral z automatu peníze. Od 24. prosince 1926 do 8. ledna 1927 si semilská firma tímto způsobem vydělala přes 100 korun, aniž instalaci výherního automatu ohlásila živnostenskému úřadu v Lounech.

● Hříchy podomních obchodníků

Rozšířený byl podomní (kočovní) obchod nejrůznějšími zbožím, pro nějž bylo nutné zvláštní povolení. Prodávající se musel prokázat podomní knížkou, kterou

ale většina obchodníků nevlastnila. Přistížené osoby byly většinou nemajetné, bez zaměstnání a chtěly si tímto způsobem přivydělat. Sedmnáctiletý česáček chmele František Ryšlavý, zaměstnaný u rolníka Karla Praska v Domoušicích, domovsky příslušný do Kladna, prodával v Domoušicích a okolních obcích hliníkové lžice, nitě a kalouny; v srpnu 1932 mu bylo zabaveno 22 lžic, pět cívek černých a osm cívek bílých nití a pět štočků bílých kalounů. Podlounní obchodníci Jindřich a Antonie Reiterovi z Chudeřína

nabízel v témže roce ve Smolnici pašované zboží z Německa, převážně kapesní hodinky. Přestože původ svého zboží nemohli udát, popírali, že by zboží do ČSR propašovali.

František Šafařík z Ledvic dne 9. března 1933 prodával v Dobroměřicích malé papírové sáčky s práškem na čištění kuchyňského nádobí, a to sáček za 50 haléřů nebo výměnou za potraviny. Hájil se tím, že čistící prášek je jeho vynález, který si chce dát patentovat.

Podomní obchodníci často zneužívali členské legitima-

ce různých dobročinných spolků a organizací. Josef Vágnér a Jaroslav Husák, oba bez zaměstnání, prodávali v roce 1925 v Lounech galanterii zboží, které nakoupili u místní firmy Neumann a spol. a vydávali za výrobky členů pražského Svazu pracujících válečných slepců. Celkem po domech rozprodali třicet kusů šněrovaadel do bot, přičemž za jeden svazek utřžili čtyři koruny.

Jana Kuprová, Státní okresní archiv Louny (Pokračování příště)

Plná moc pro obchodního cestujícího Bohumila Veselého k prodeji výrobků pražského Svazu pracujících slepců.